

подобно на тъменъ облакъ, така че ония, които стоели на стѣнитѣ не могли да си подадатъ главитѣ безъ опасностъ и да погледатъ, какво се вършило тамъ. Като приближили костенуркитѣ до стѣнитѣ силно потрѣсили основитѣ посрѣдствомъ желѣзнитѣ куки и закачки. Каменометалинитѣ машини били съ четвероугълни съ широки основи, които се завършвали съ тѣсни върхове, пирамидообразно. На тѣзи последнитѣ били прикрѣпени твърдѣ дебели цилиндри, по крайщата обковани съ желѣзо и дървета закрѣпени съ гвоздей; помѣстенитѣ въ тѣхъ метателни машини приличали на кѣщни греди; машинитѣ, направлявани отъ войницитѣ, изхвърjali непрѣкъснатъ дъждъ отъ огромни камъни. И за да не пострадатъ, войницитѣ, които вхтрѣ въ машината направлявали дѣйствието, отъ стрѣлицитѣ, които отъ стѣнитѣ стрѣляли срѣщу тѣхъ, то тритѣ страчи отъ тѣзи четвероугълни машини били закрити съ дѣски. Такива каменомѣтателни машини били исправени прѣдъ солунскитѣ стѣни около петдесетъ на брой. Въ изданието на Боландиститѣ, както и у Тугарда функцията на машинитѣ е пропуснатата. Отъ Ватиканския кодексъ подъ № 1641 ще можемъ да въстановимъ онѣзи редове, които се изоставени въ кодекса № 797).

Отъ тѣзи извѣстия може смѣло да се заключи, че словѣнитѣ въ Балк. полуостровъ сж изучили военното искусство на Византия до такъва степенъ, както и самитѣ наслѣдници на римлянитѣ. Тѣ при обсадата на Солунъ сж употребили и всичкитѣ орджия, съ които дѣйствували византийцитѣ въ подобни случаи, и по качеството си тѣзи орджия не отстъпвали никакъ на тогавашното военно искусство. Тѣзи словѣни сж ония, които по думитѣ на сириеца Иоана Ефески, (който писалъ 10 години до обсажданieto на Солунъ) сж „живѣли разбогатѣли, седѣли и почивали въ римскитѣ области безъ всѣкаква грижа и страхъ и сж умѣли да владѣятъ оржието по добръ отъ самитѣ римляни“. Казаното до тукъ, ако и да съставлява блѣскава страница отъ военното искусство на словѣнитѣ заедно съ аваритѣ, нѣ все пакъ прѣдставлява интересъ и за тогавашната вѣщественa култура тъй като тукъ става ни ясно употреблението на желѣзото, напрѣдка въ дърводѣлието, както и степенъта на развитието строителното искусство между словѣнитѣ отсамъ Дунава.

Такива свѣдѣния намираме за словѣнскитѣ племена, отъ които нѣкои по-послѣ влезоха въ състава на старобългарската